

תרגיל

נוזהיר

פסיכו (חן, תל-אביב, ארצות-הברית) - זהו אחד הסרטים המזורים והמבריקים ביותר של אלפרד היצ'קוק. הגיבורה נרצחת אחרי השליש הראשון, בניגוד לכל חוקי המיסחר ההוגן. הסצינה האלימה ביותר מופיעה בחלק הראשון של הסרט, במקום לתפוס מקום של כבוד בשיאו. ואם לא די בכך, אין לצופה דמות אחת לרפואה, שעומדת על כוונתו להודות במלוא מובן המילה. בכל פעם שהוא מתחיל לחבב מישהו, או שהדמות נרצחת, או שנבלתה יוצאת-לאור.

אף-על-פי-כן, זהו תרגיל מזהיר בקולנוע, אולי אחת הדוגמאות המאלפות ביותר לעוצמה הטמונה בשפת התמונה. נות. כי זהו סרט שמעט ואין מדברים בו, וגם כאשר מדברים, יש לדיאלוגים חשיבות מיטבית בלבד.

למתעניינים בנושא: נערה מתכוננת לגנוב כסף ממע"בדה, כדי שתוכל לשאת את בחיר-לבה. אחרי שהיא נעלמת באורח מיסתורי, יוצאים אחותה, מאהבה ובלש פרטי, להתחקות אחר עיקבותיה בתוך אכסנייה לאורך הדרך, שם בילתה את לילה האחרון.

יותר מזה אסור לספר כדי לא לקלקל לצופה שטרם ראה את הסרט, כאשר הוצג לראשונה לפני 20 שנה, את ההפתעות הרבות השמורות לו על כל שעל. מה שאפשר לומר הוא כי היצ'קוק הקדיש בסרט זה מחשבה רבה לכל פרט חזותי שבתוך התמונה. החל מעימות שבין קווים אופקיים ואנכיים במיבנה האכסנייה הבית שלידה, בהם מתרחש חלק נכבד מן העלילה, דרך בחירה קפדנית של המרחק בין המצלמה לדמויות, השילוב בין תקריבים לצילומים מרחוק, והנחת המצלמה בזווית האחת והיחידה שהיא המתאימה ביותר לאותה הסצינה. קטעים נבחרים

לראש עיריית תל-אביב, שלמה להט, יש חשבון עם הממשלה. כל אמצעי כשר-בידיו כדי לנגח אותה. אם לוקנים בתל-אביב אין אוכל, זו אשמת משרד-הסעד. אם אין משקמים את שכונת-התיקוה, זה עניין של משרד-השיכון. ואם בתי-הקולנוע נוע בעיר שלו שובתים, האחראי לכך הוא משרד-הפנים. לפי השיטה הזאת, אין בכלל צורך בעירייה. חוץ מזה, נדמה היה, בשלב מסוים של החיים הפוליטיים בישראל, שלמה להט נמנה על מיפלת השילטון. אבל כידוע, הבחירות קרבות, ומי רוצה היום להיתשב כשותף לשילטון שזכה? מוטב אולי לשריין במהירות דמות ציבורית במחנה בריא יותר.

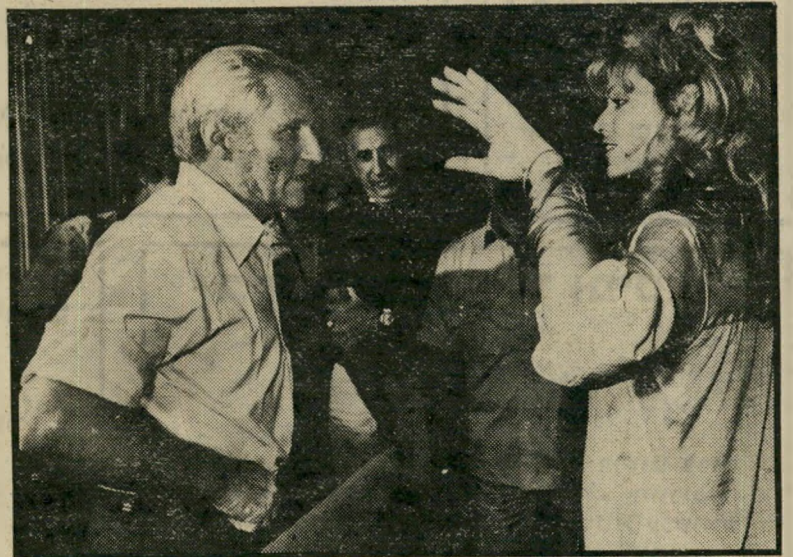
אם זאת כוונתו של צייץ, או שהוא רוצה רק לנגח את שר-הפנים, ד"ר יוסף בורג, או סתם אינו יודע כיצד לפתור את בעיות עירו. עובדה היא שתל-אביב עומדת בפני תופעה עגומה מאוד: החל מן ה-4 באוקטובר, ייסגרו בה בתי-הקולנוע. למי שפנה לראש-העיר, מטעם הענף, כדי לעשות משהו, נתנה תשובה ברורה זו: "אם לא תשבתו, לא תשיגו מאומה". ובפני בתי-המשפט הגבוה לצדק, שבו נדרשה העירייה להסביר מדוע היא מתעקשת להטיל מיסים, למרות המלצות של ועדות ממשליות, נשמעה תשובה בערך כזו: "קולנוע זה לא כדורגל". ללמד שכדורגל זה עניין של תרבות צרופה, ואילו קולנוע זה סתם עסק. המדינה מפסידה. כמה דברים ברורים מעל ומעבר לכל ספק. אילו הסכימה

גינטלי וג'ון גבין: הפתעות רבות

מתוך הסרט, כמו הרצח במיקלחת, או ההתנפלות על אדם שעולה במדרגות בבית שומם, הם היום חלק בלתי-נפרד ממערך השיעור של כל בית-ספר לקולנוע המכבד את עצמו. "אני מצפצץ על הנושא; אני מצפצץ על השחקנים. אבל איכפת לי מאוד שהשילוב של הצילומים עם פס הקול ועם הטכניקה ישפיעו על הקהל. זאת הנאתי הגדולה." דברי אלפרד היצ'קוק.

אזהרה: עלון, האוהב אוכל לעוס, וסרטים שבהם מפרטים לו הכל, עדיף בוודאי את "מגרש השדים" ואת "ליל המסיכות". מי חשוב, מנסה להבין ולהמשיך מחשבות שנרמזות על הבד, יהנה מ"פסיכו", היום בדיוק כמו לפני עשרים שנה.

פארה פוסט ושלמה להט (במרכז) עומד חיים אשל סגן-נשיא "פארוז'ה" קולנוע זה לא כדורגל

העירייה רוצה לדרוש מבתי-הקולנוע שיספרו את שירותיהם, שתעשה זאת, ובכל חוקי. אבל שיתן להם אפשרות להתיקיים כדי שתהיה להם גם סיבה לשפר. ואם העירייה תסגור אותם, קשה לדעת כמה מהם עוד יפתחו אחרי השביתה. הצעות להפוך אותם לחנויות כל-בו לא היו חסרות אף פעם. ואם השר בורג חושב שזה נוגע רק לתל-אביב, טעות בידו. אם תל-אביב סגורה, מפיצי סרטים יחששו להביא תוצרת חדשה לארץ, והענף יגווע. לאט אבל בטוח. אולי זה מה שרוצה צייץ כדי שיוכל אז לומר לבורג: "ראה מה עשית לעם-ישראל, וראה כמה תל-אביב חשובה".

הקולנוע, או וכל הנוער להקדיש את כל עיתותיו הפנויות בספורט הקליעה למסרה בפנסי רחוב, ובספורט חסיפת הארנקים מזקנות. ומי שמשווה את ה-קולנוע לכדורגל, מוטב שיוזכר כי בעיר תל-אביב בלבד הולכים מדי חודש, גם היום, "בעיתות משבר, כ-700 אלף איש לקולנוע, ואילו אנשי הכדורגל יחד עם כל ענפי הספורט האחרים, גאים מאוד כשהם מתקרבים לרבע מן המימון הזה. אבל האזרה, בסופו של דבר, אינו חשוב. שי-שלם את המיסים ושישחקו. כאן משחקים האנשים הגדולים.

ולבסוף, אין ספק שקשה לחוש צער

שר הפנים יוסף בורג מה שווה הבטחה של שר?

לגורלם של בתי-הקולנוע. בשבע השנים הטובות שלהם (שנמשכו דרך-אגב הרבה יותר משבע שנים), הם נהגו בקהל ב"גסות, הם הונחתו את אולמותיהם, ולא עלה כלל על דעתם שעליהם להכין קהל של חובבי קולנוע אמיתיים, אשר ישמרו להם אמונים, גם כאשר השנים השמנות יעברו דיאטה של טלוויזיה. אנשי העירייה ממהרים תמיד לשלוף נימוקים אלה בכל פעם שהם ניצבים בפני טענות הציבור.

הבטחה של שר. אבל מה הטעם להתחשבן היום על מה שהיה בעבר? אם

דמת, ועדה שתחקור בפרשה, וזו אכן קבעה שצריך להפחית מיסים בשיעור רציני. ברוב המקומות בארץ המסקנות אומצו, מה עוד שמישרד-הפנים קיבל אותם במלואם. תל-אביב לא קיבלה את ההמלצה. "אם מישרד-הפנים מציע שניתן הנחות, שיתוויר לנו את הכסף שנפסיד מן ההנחה" אמרו אבות העיר הנכבדים, כאשר פנו אליהם בתי-הקולנוע, והציעו להם ללכת לשר בורג כדי לגבות את הכסף מיד. פשוט מאוד, מבלי לדעת, בעלי בתי-הקולנוע הפכו להיות גובים של העירייה, ועוד גובים בלי משכורת.

השר בורג אמר שהוא אמנם יעצה את העירייה, אבל שתחכה בבקשה עד סוף השנה, שתוכיח כי אכן נגרמו לה הפסדים, ושהיא באמת השתמשה כראוי ב"תקציבים שניתנו לה. ואז תפוצה. כל מי שיודע עד כמה אוהב איש עיריית תל-אביב שידבקו בציציותיו, יכול לתאר לי-עצמו כי הוא לא התלהב מן הרעיון. מה יהיה אם בורג לא ישבע נחת מן העירייה? מאין יבואו אותם 140 מיליון לירות שהוא גובה עכשיו מבתי-הקולנוע?

מיתחרה לפרדס-חנה. כמוכן שאפי שר לברג גם על טובת האזרח. אפשר להזכיר שכמרכוז בידור, העיר תל-אביב הולכת והופכת במהירות למיתחרה רצינית של פרדס-חנה. ואם יסגרו גם את בתי-

עיריית תל-אביב ליישם את מסקנות ועדת-הלייל, שהמליצה להפחית ב-20 אחוז את מס-העניינים המוטל על בתי-הקולנוע, היתה העירייה מפסידה כ-50 מיליון לירות לשנה. אם ייסגרו בתי-הקולנוע, תפסיד העירייה כ-21 מיליון לירות בחודש. ואילו הממשלה מצידה, תפסיד גם היא, כי בתי-הקולנוע עומדים לפטר את העובדים, ואלה יהיו זכאים להחמישה מיליון לירות בחודש כדמי-אבטלה. חוץ מזה, כשבתי-הקולנוע סגורים, אין מע"מ על כרטיסים, וזה עוד שמונה מיליון לחודש, וכאשר אין עובדים בקולנוע, אי-אפשר להוריד להם מס-הכנסה, וזה עוד ארבעה מיליון לירות לחודש. כלומר, תוך חודש וחצי תעלה השביתה לעירייה ולמדינה יותר מכפי שצריכה היתה לעלות לה הענקת ההנחה לבתי-הקולנוע. וכל זה, מלבד לקחת בחשבון שאם אין בתי-הקולנוע, יור-דות הכנסות בתי-הקפה, המיסעדות ואמצעי-התחבורה, וזה שוב הפסד ישיר לאוצר. אבל כידוע, אנתנו מדינה עשירה, שיכולה להרשות לעצמה הפסדים, במיוחד אם אלה נעודו לספק קפריזה פוליטית.

הזוכים לבורג. למי שטרם ניחש מה הוא התרגיל, כדאי להציג אותו בקיום כלליים. מזה שנים מתלוננים בתי-הקולנוע שאי-אפשר לסבול את מס-העניינים הר גבוה. הכנסת מינתה, בעקבות שביתה קור

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: הסייח השחור, קרמר נגד קרמר, שחק אותה סט, חזרת התיזמורת, סט, מנהטן, נורמה ריי, ירושלים: קידמת עדן, סט, שחק אור תה סט, כל הגז הזה. חיפה: תרגילים בהתבגרות, מנהטן, קרמר נגד קרמר.

תל-אביב

חזרת התיזמורת, (מוזי-און, אוטליה) - אלגוריה קצרה ומתומי צאת של פליגי על מצב העולם היום, והאגודלמוסיה המשלחת עליו. אמצעים פשוטים ממונעים על-ידי מוח גאוני. סרט שנון, אינטליגנטי, ומלא הברקות על לבטיו של משכיל יהודי בחיי-האהבה וחייה-רוחו שלו. וודי אלן מצליח להגיש סרט שפשוט נעים לראות - וזאת תופעה נדירה למדי.

ירושלים

שחק אותה סם (כפיר, אר-צות-הברית) - עיבוד קולנועי למחזה של וודי אלן, עם אלן בתפקיד הראשי, והרברט רוס כבמאי. כל המרכיבים של ההצלחות המאוחרות יותר של הקומיקאי נמצאים כבר כאן בשלבים התחלתיים.